

[Holger Andersen.]

synes tvivlsomt, men det er vanskeligt paa Forhaand at have nogen Mening derom. Jeg kunde ogsaa være tilbøjelig til at se Sagen under en anden Synsvinkel og finde det ønskeligt, at visse Dele af Nørrejylland kunde henlægges under det sønderjydske Landsarkiv.

Blandt de mange Arkivsager, som ifølge Bekendtgørelse af 1923 opbevares i det sønderjydske Landsarkiv, er ogsaa en hel Række Hovedministerialbøger fra Præstembederne indtil Kontraminsterialbøgernes Række begyndte i 1762—63, derunder ogsaa fra hele det gamle Ribe Stift, baade fra det tidligere Slesvig Stift og Ribe Stift, i hvert Fald fra de tidligere kongerigske Enklaver. Netop den Omstændighed, at Ribe Stift gennem Aarhundreder strakte sig dybt ned i Sønderjylland og gør det den Dag i Dag, forekommer mig ogsaa at kunne tages som et Argument for at undersøge det Spørgsmaal, om ikke det Arkiv, som nu tænkes oprettet, skulde udstrækkes ud over Kongeaagrænsen.

Den samlede Udgift for Staten, der skulde opstaa ved dette Lovforslags Gennemførelse, forekommer mig at være meget ringe, forudsat at de Beregninger, der er stillet op, viser sig at holde Stik. Derefter skulde den samlede Udgift en Gang for alle kun være ca. 50 000 Kr., medens den aarlige Merudgift til Driften vilde blive ca. 6 100 Kr. minus 4 600 Kr., altsaa ca. 1 500 Kr. Dertil kommer saa Lønningerne. Paa Lønningerne vil der være en Forskel paa en Arkivarlønning 5 400 Kr. minus det Tillæg, som den nuværende Underarkivar oppebærer, ca. 1 100 Kr., altsaa ca. 4 300 Kr. Det vil sige, at de aarlige Driftsudgifter og Lønninger vil betyde en Merudgift, hvis jeg har forstaaet det ret, paa ca. 5 800 Kr.

Hvad Beliggenheden af dette Arkiv angaar, kan jeg hilse det med Glæde, at den højtærede Minister har valgt Tønder. Jeg mener, at der kan anføres særdeles gode Grunde herfor. De er anført i Bemærkningerne til Lovforslaget, saa det skal jeg ikke her komme nærmere ind paa.

Til det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen skal jeg endelig bemærke, at hvis man skulde nøjes med en Underarkivar og en Assistent, ved jeg ikke, om man ikke lige saa godt kunde lade Arkivet forblive i Aabenraa og søge efter Mulighed for at anbringe det midlertidig i Navigations-skolen. Jeg tror ikke, at man, hvis Arbejdet virkelig skal gøres paa forsvarlig Maade, vil kunne nøjes med et mindre Personale

end det, der er foreslaaet af den højtærede Minister.

Med disse Ord skal jeg anbefale det foreliggende Lovforslag til hurtig og velvillig Behandling i dette høje Ting.

P. Munch: Vi er fra vor Side enige i den Opfattelse, som er udtrykt af de foregaaende ærede Talere, at det er særdeles paakrævet, at der kommer en Ordning af Arkivforholdene for de sønderjydske Arkivaliers Vedkommende. Det er imidlertid klart, at der i denne Forbindelse rejser sig en Del forskelligartede Spørgsmaal, som kræver en nærmere Undersøgelse og man maa vel have Lejlighed til gennem en Udvalgsbehandling at forhandle med Ministeren om dem og faa de fornødne Oplysninger. Der rejser sig saaledes Spørgsmaalet om, hvorvidt den naturlige Plads for dette Arkiv er i Aabenraa eller i Tønder, hvilken af de Bygninger, som staar til Raadighed, der vil være mest Rimelighed i at anvende. Efter de Oplysninger, som findes i Motiverne, er Ministeriet altsaa kommet til det Resultat, at de praktiske Forhold i Tønder ligger gunstigst, og det er meget muligt, at man har Ret deri, men jeg tror dog, at ogsaa dette Spørgsmaal kræver en nøjere Overvejelse.

Dernæst melder sig det Spørgsmaal, om det er rigtigt, hver Gang vi træffer en Ordning paa saadanne Omraader, da altid at holde os til Kongeaagrænsen. Jeg vilde anse det for meget ønskeligt, hvis det var muligt at trække Delingslinien anderledes og tage en Del af de nørrejydske Omraader med ind under det planlagte Arkiv for Sønderjylland. I hvilken Grad det vil kunne lade sig gøre, maa imidlertid afhænge af en rent praktisk Undersøgelse, idet det jo ikke kan bestrides, at dette, at Arkivsagerne allerede findes i Viborg, er ordnet paa en bestemt Maade dør og hører ind under Institutioner, som har haft deres Centrum Nord for Kongeaagen tidligere, kan volde praktiske Vanskeligheder. Oplysninger om saadanne Spørgsmaal vil imidlertid af den højtærede Minister kunne forelægges i det formentlig kommende Udvalg, og der vil der blive Lejlighed til en nøje Prøvelse af Mulighederne og til paa Grundlag deraf at træffe Afgørelse i Sagen.

Undervisningsministeren (Byskov):

Jeg takker for de velvillige Udtalelser, der fra alle Sider er fremkommet overfor Lovforslaget. Da jeg skønner, at der nu vil komme et Udvalg om Sagen, skal jeg ikke